

Danskernes adfærd og holdninger til corona-epidemi

Resultater fra HOPE-projektet
(www.hope-project.dk)

Professor Michael Bang Petersen, AU
Professor Andreas Roepstorff, AU
Epinions Adfærdsenhed

AARHUS
UNIVERSITET

Epinion

HOPE-projektet giver en løbende monitorering af corona-epidemien set med befolkningens øjne

Baggrund for undersøgelsen

Grundkernen i at håndtere en epidemi er, at befolkningen skal ændre adfærd på centrale områder i deres professionelle og private liv, og de skal gøre det hurtigt. Det er de raskes adfærd i dag, der skaber næste uges smitteudvikling. Er alle grupper i samfundet tilstrækkeligt opmærksomme, føler de sig tilstrækkeligt klædt på, og følger de rent faktisk myndighedernes råd? Disse spørgsmål er afgørende for at stoppe epidemien.

I et demokrati kræver det troværdigt politisk lederskab at sikre befolkningens adfærdsændringer. Vi måler derfor også løbende befolkningens bekymringer og deres opbakning til den førte politik.

Adfærdsændringerne under en epidemi kan sætte sig i befolkningen på mange måder. Isolation og manglen på fysisk kontakt kan påvirke vaner og mentalt helbred i negative retning. Når isolationen bliver langvarig er det derfor afgørende også at følge udviklingen af ensomhed og stress i befolkningen.

Det er en klassisk samfundsfaglig problemstilling at beskrive og forudsige adfærdsændringer. Vores undersøgelser følger udviklinger i danskernes reaktioner på corona-epidemien på baggrund af vores erfaringer med samfundsvidenskabelig forskning og metode.

Datagrundlaget indsamles som del af HOPE-projektet (www.hope-project.dk), der er finansieret med 27 millioner kroner af Carlsbergfondet.

Michael Bang Petersen
Professor, PhD
Department of Political Science
Aarhus University, Denmark

Andreas Roepstorff
Professor, PhD
Interacting Minds Centre
Aarhus University, Denmark

Christian Fischer Vestergaard
Senior Manager
Head of Polls & Politics
Epinion

AARHUS
UNIVERSITET

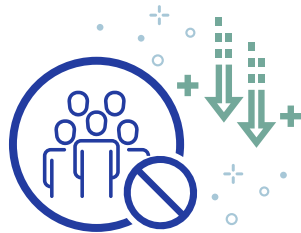
Epinion

Optimismen stiger, mens den fysiske afstand langsomt mindskes.

(Hovedresultater fra undersøgelsen – 22 . april 2020)

Der er **stigende optimisme og lavere bekymring** i befolkningen. Denne optimismen er forstærket efter ”genåbningspressemødet” mandag d. 30. marts.

Vi ser et fortsat **fald i efterlevelsen af forsamlingsforbuddet**. Faldet sker jævnt over den sidste måned. Det kan ses som en naturlig følge af at skulle fastholde livstilsændringer over en lang periode.

En væsentlig faktor i epidemi-modeller er **håndhygiejne**. Håndhygiejne har **aldrig nået et meget højt niveau** i den danske befolkning, men den bliver særligt vigtig efter genåbningen.

Danskernes **kontakt** til andre er fortsat minimal. I snit har man kun set 3-4 personer udenfor husstanden det seneste døgn. Fra et smitteperspektiv er dette **positivt**, og det bør følges tæt under genåbningen.

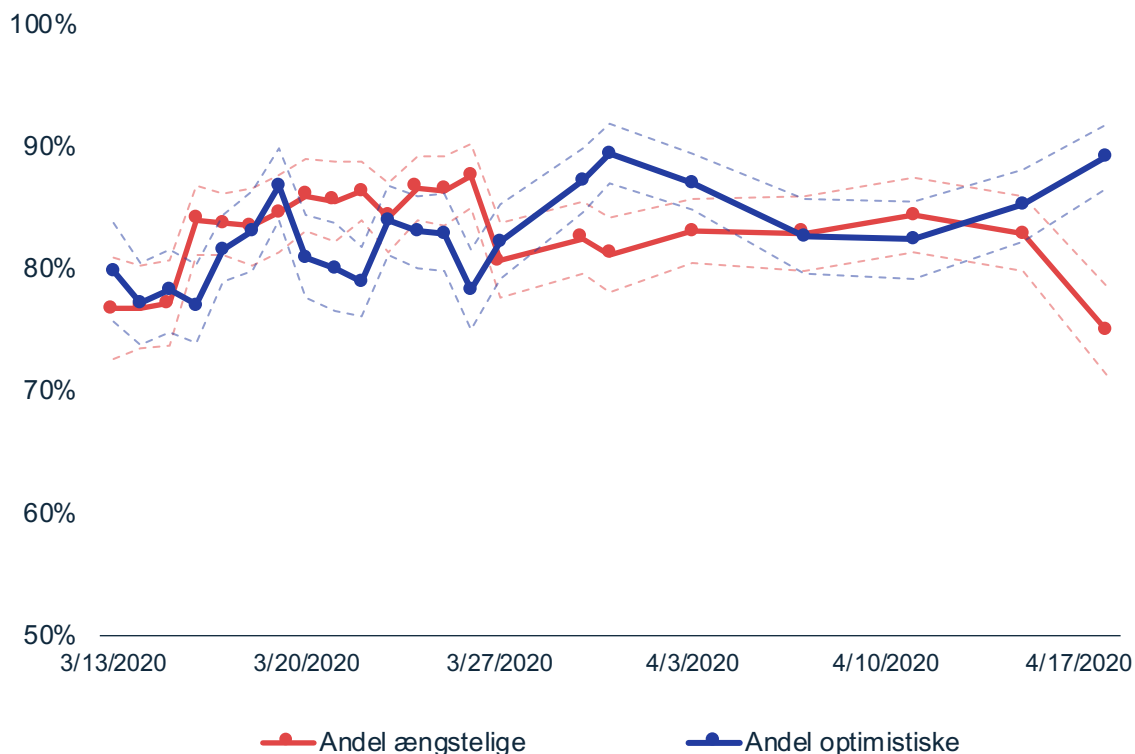

Der er stadig **høj opbakning til myndighederne**. Kun få oplever, at tilgangene har været for indgribende.

Efter en relativt stabil periode er danskernes ængstelse på det seneste faldet tydeligt, mens optimismen er stigende. Ængstelsen er på det laveste niveau, og optimismen er på det højeste niveau den seneste måned.

Udviklingerne i danskernes holdninger til corona-epidemien

N = 13.149

Note:

1) "Ængstelighed" måler andelen af danskere, som i høj eller nogen grad frygter konsekvenserne af corona-virussen.

2) "Optimisme" måler andelen af danskere, som i høj eller nogen grad er optimistiske i forhold til, at Danmark indenfor den nærmeste fremtid kan få kontrol over corona-virussen

For hver af de to grafer angiver de stiplede linjer den statistiske usikkerhed ved et 95% konfidensinterval omkring det enkelte målepunkt.

Vi forventer, at krisen forløber i **tre faser**

Fase I Ændring af hidtidige vaner mens nedlukningen sker

Her er det afgørende, at befolkningen oplever en balance mellem ængstelighed og optimisme. Borgerne skal være ængstelige nok til at kunne ændre deres vaner, og optimistiske nok til, at de er motiverede til det.

Fase II Etablering af nye vaner under nedlukningen

Når befolkningen har lært at "stå sammen om at holde afstand" skal disse vaner grundfæstes og en ny hverdag begynde. Ængstelse på dette tidspunkt kan være tegn på mental mistro, og det er vigtigt, at befolkningen kan bevare optimisme under isolationen.

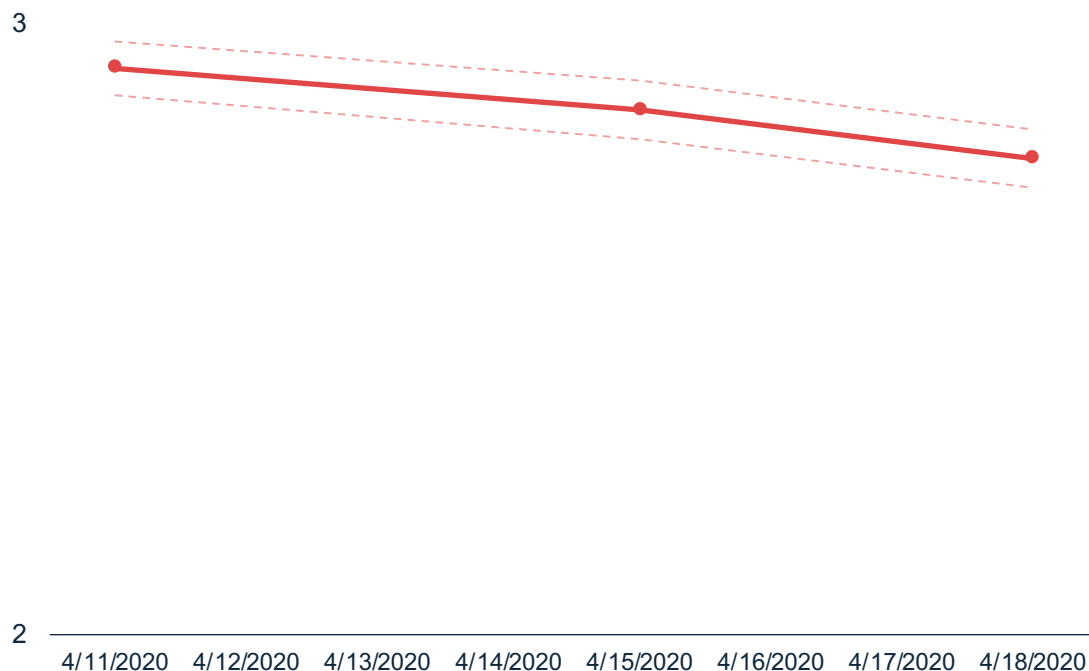
Fase III Genåbning af samfundet

Under genåbningen af samfundet placeres ansvaret for at "holde afstand" på den enkelte. Fra et smittesynspunkt er det derfor vigtigt, at optimismen under genåbningen ikke fører til et tilbagefald til de gamle vaner. Hvis smittespredningen stiger for meget, kan det medføre nye behov for at lukke ned og dermed en tilbagevenden til Fase I.

Danskernes bekymringer retter sig særligt mod landets økonomi og i mindre grad mod hospitalernes kapacitet og muligheden for at hjælpe samfundets udsatte. Bekymringen er generelt faldende de sidste to uger. Det passer med den stigende optimisme og den lavere ængstelse.

Bekymringsindeks

N= 1.674

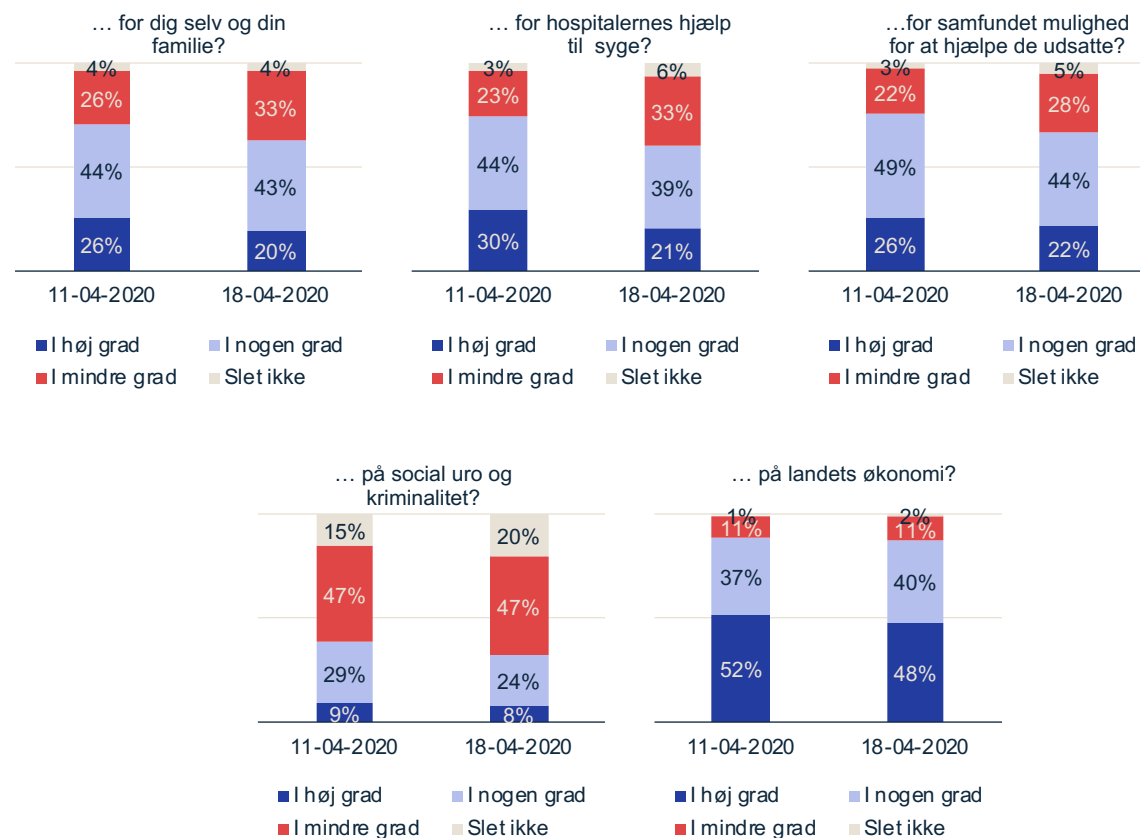
—●— Bekymringsindeks

Note: Indekset er baseret på et gennemsnit af svar på de fem spørgsmål omkring bekymringer, da forudgående faktoranalyser og reliabilitetstest indikerer en god sammenhæng mellem de enkelte spørgsmål. Indekset er skaleret fra 1-4, hvor en høj værdi angiver høj grad af bekymring.

De stiplede linjer angiver den statistiske usikkerhed ved et 95% konfidensinterval omkring det enkelte målepunkt

I hvilken grad er du bekymret for konsekvenserne af corona-virussen...

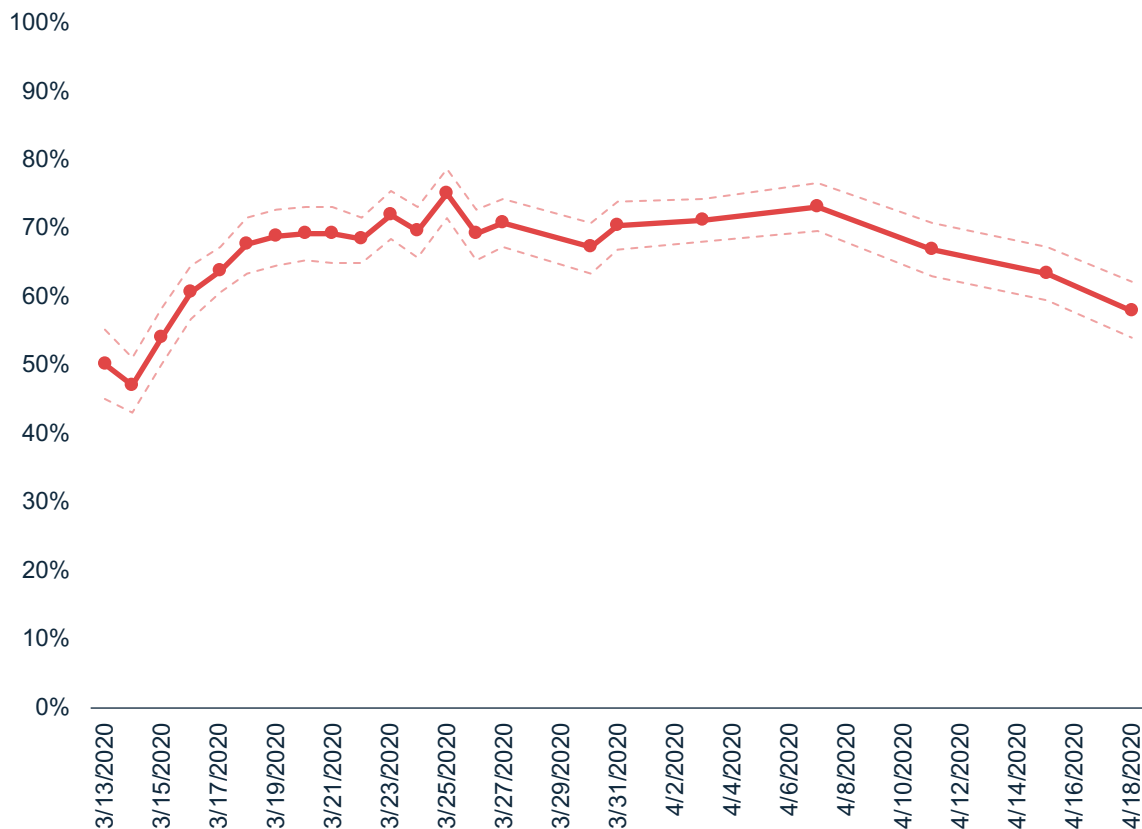
N= 1.105

De sidste to uger er adfærdsændringerne for at undgå smitte blevet mindre. Dette kan skyldes, at der er etableret nye vaner og hverdagsnormer. Det kan dog også tyde på, at det er svært at fastholde adfærdsændringer.

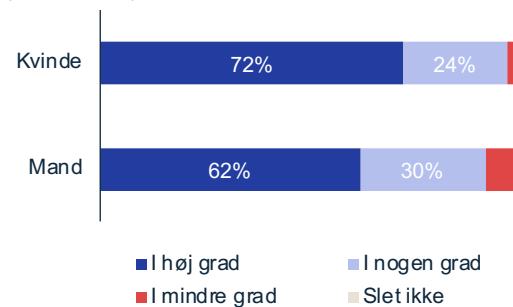
Andel af befolkningen, som i høj grad har ændret adfærd

N= 13.149

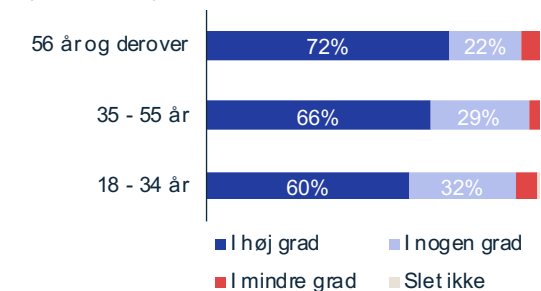
Kryds med køn

Fra den 2020-03-31 til og med 2020-04-18 (n = 3.063)

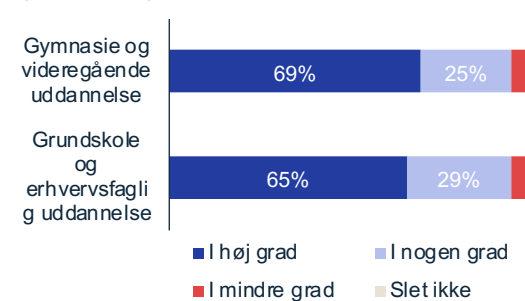
Kryds med alder

Fra den 2020-03-31 til og med 2020-04-18 (n = 3.063)

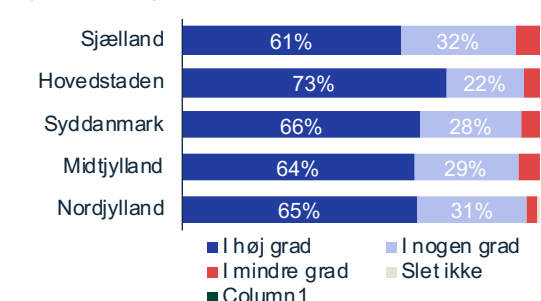
Kryds med uddannelse

Fra den 2020-03-31 til og med 2020-04-18 (n = 3.063)

Kryds med region

Fra den 2020-03-31 til og med 2020-04-18 (n = 3.063)

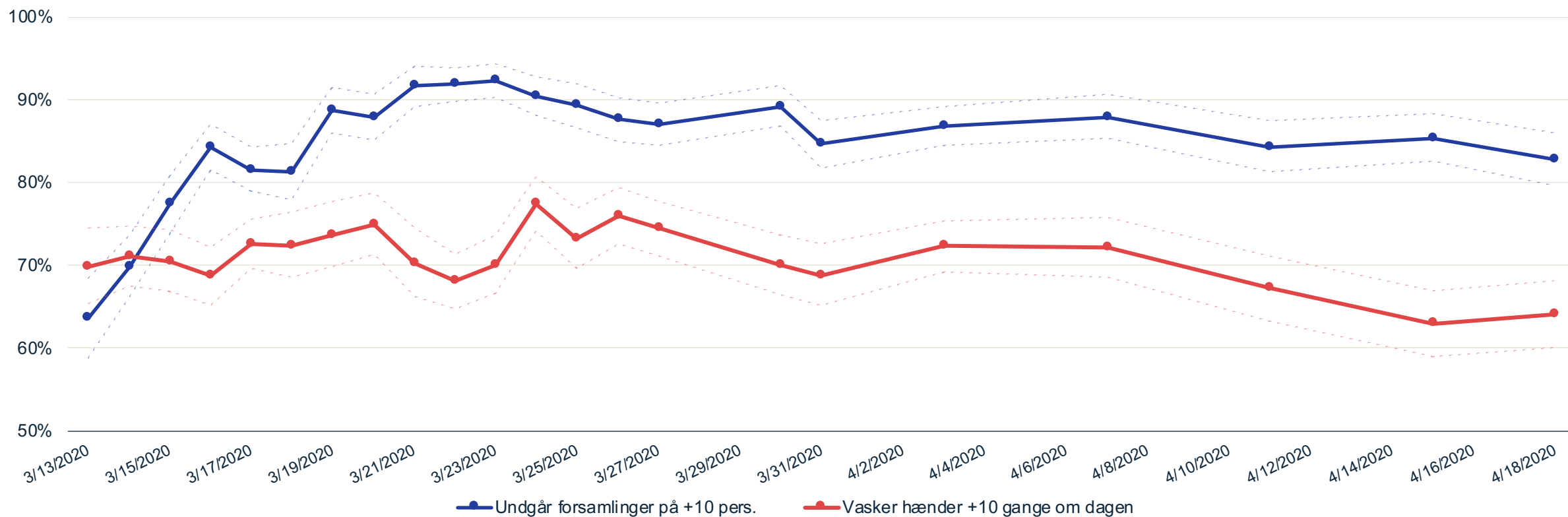

Note: Grafen angiver andelen, som svarer, at de i høj grad føler, at de har ændret adfærd for at undgå at sprede smitte. Den stiplede linje angiver den statistiske usikkerhed ved et 95% konfidensinterval omkring det enkelte målepunkt

Danskernes tilbøjelighed til at undgå grupper med mere end 10 personer har været støt faldende over den seneste måned. Samtidig er der også færre, der vasker hænder meget ofte.

Andel af befolkningen, som optræder i ovenstemmelse med adfærdsanbefalinger

N= 13.149

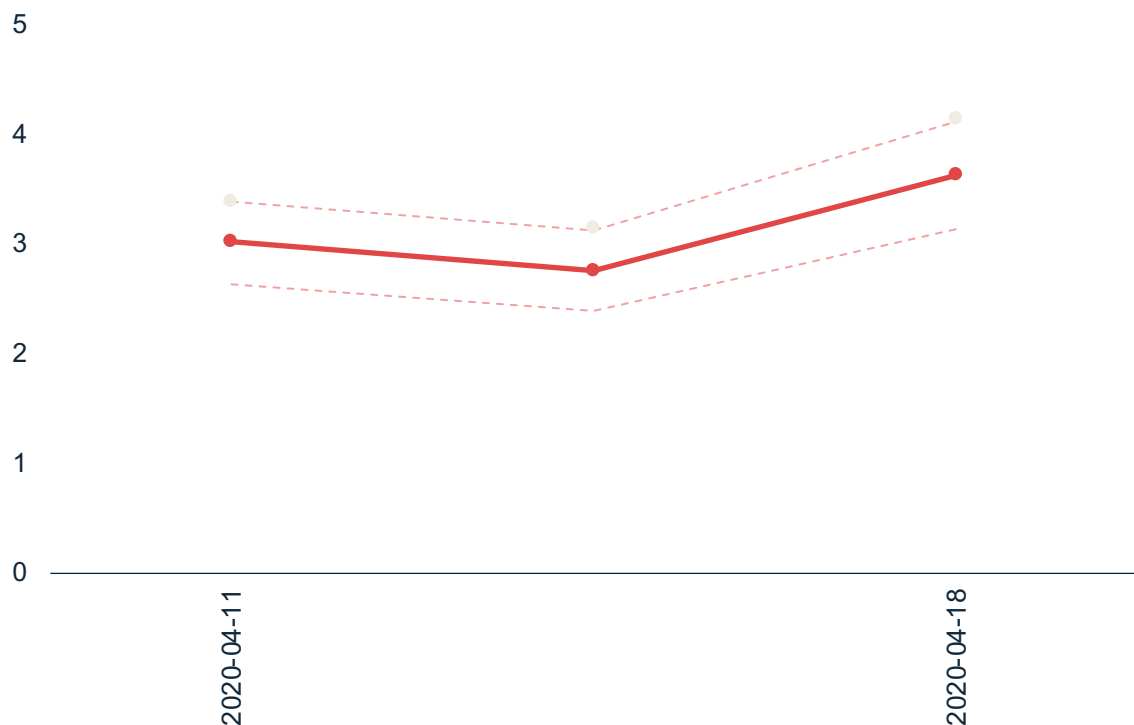

Note: Regelefterlevelse er her målt ved at spørge ind til danskernes adfærd i går ved spørgsmålene:
"Var du i et lokale med mere end 10 mennesker i går?"
"Hvor mange gange vil du anslå, at du vaskede dine hænder eller brugte håndsprit i går?"

I gennemsnit har danskerne set 3-4 personer udenfor husstanden i løbet af det seneste døgn. Det er flere end for en uge siden, men ændringen er indenfor den statistiske usikkerhed.

Kontaktsindeks

N= 1.674

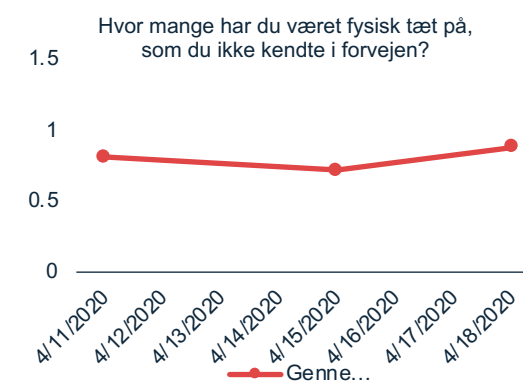
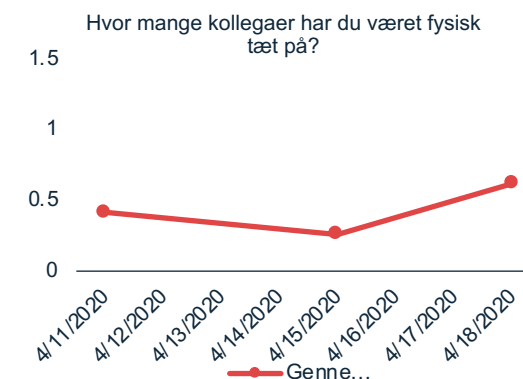
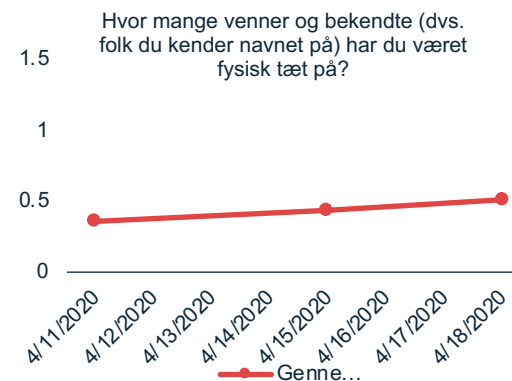
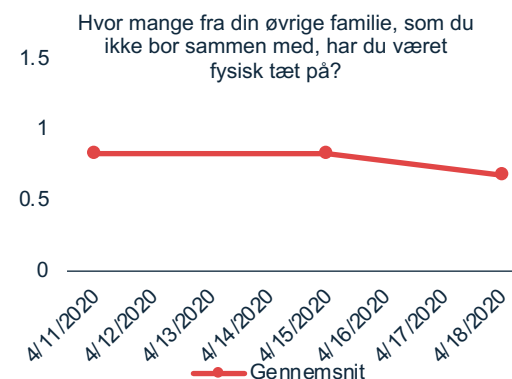

Note: Indekset er baseret på et gennemsnit af svar på de fire spørgsmål omkring kontaktdæfærd, da forudgående faktoranalyser og reliabilitetstests indikerer en god sammenhæng mellem de enkelte spørgsmål. Indekset er skaleret fra 1-4, hvor en høj værdi angiver høj grad af bekymring.

De stiplede linjer angiver den statistiske usikkerhed ved et 95% konfidensinterval omkring det enkelte målepunkt

Danskernes kontaktdæfærd

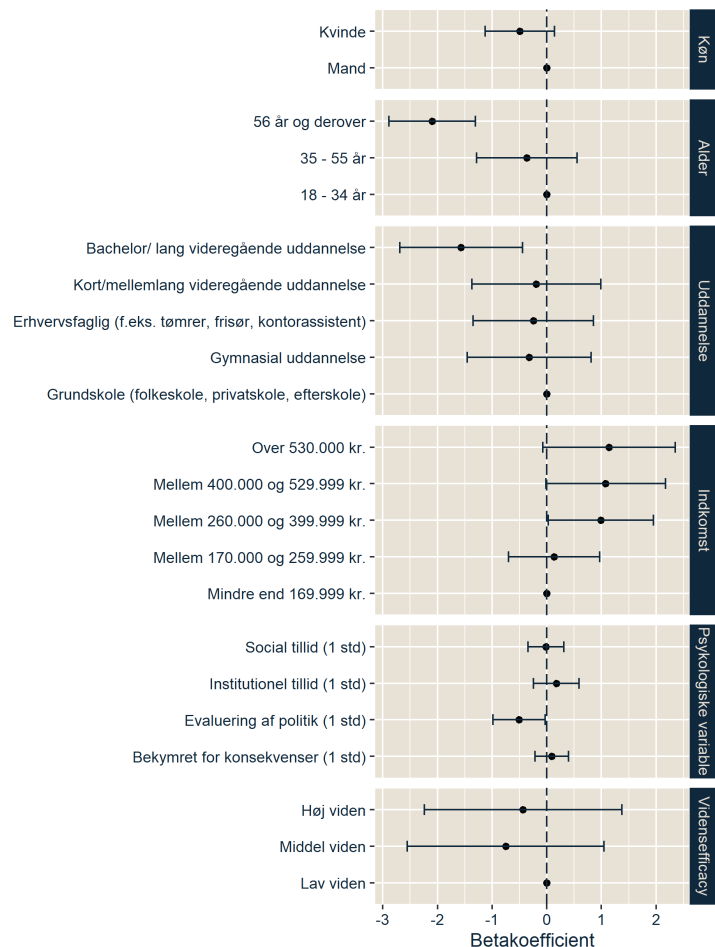
N= 1.674

Særligt ældre og personer med videregående uddannelser formår at have minimal kontakt til andre.

Kontaktindeks

N= 1.674

Fortolkning af analyse

Antallet af kontakter er signifikant lavere blandt ældre på 56 år og derover, og de adskiller sig markant fra resten af befolkningen.

Danskerne med en lang videregående uddannelse har generelt færre kontakter. Dette kan hænge sammen med, at denne gruppe oftere kan arbejde hjemmefra og dermed på afstand af andre.

Der er en tendens til, at danskerne med de højeste indkomster har flere kontakter end dem, der har den mindste indkomst, om end disse forskelle ikke er entydigt signifikante. Resultatet kan skyldes, at personer med lave indkomster ofte er udenfor arbejdsmarkedet, eksempelvis studerende eller pensionister, og at de har nemmere ved at undgå hyppige kontakter.

Den del af befolkningen, som er mest positive i deres evaluering af regeringens politik, er mest tilbøjelige til at have en lav kontaktafdærd. Graden af tillid eller af bekymring har ikke betydning for antallet af kontakter på nuværende tidspunkt.

Note: Indekset er baseret på et gennemsnit af svar på de fire spørgsmål omkring kontakt til andre, da forudgående faktoranalyser og reliabilitetstest indikerer en god sammenhæng mellem de enkelte spørgsmål.

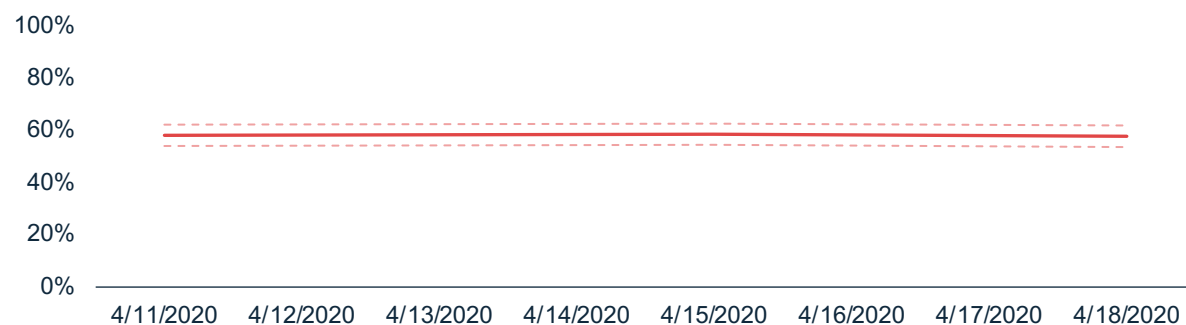
Resultaterne er beregnet i en regressionsanalyse med kategoriske og metriske uafhængige variable, hvor øverste kategori for hvert af de fire demografiske karakteristika indgår som referencekategori. For de kategoriske variable angiver en positiv betakoefficient angiver flere kontakter end referencekategorien, mens en negativ angiver færre. For de metriske variable (markeret med "1 std") angiver koefficienterne effekten af en ændring på en standardafvigelse på den uafhængige variabel. Linjerne angiver 95 % konfidensintervaller.

Der er fortsat stor generel opbakning til regeringen. Kun få er enige i, at regeringens politik har været for vidtgående, og at den skader Danmarks økonomi.

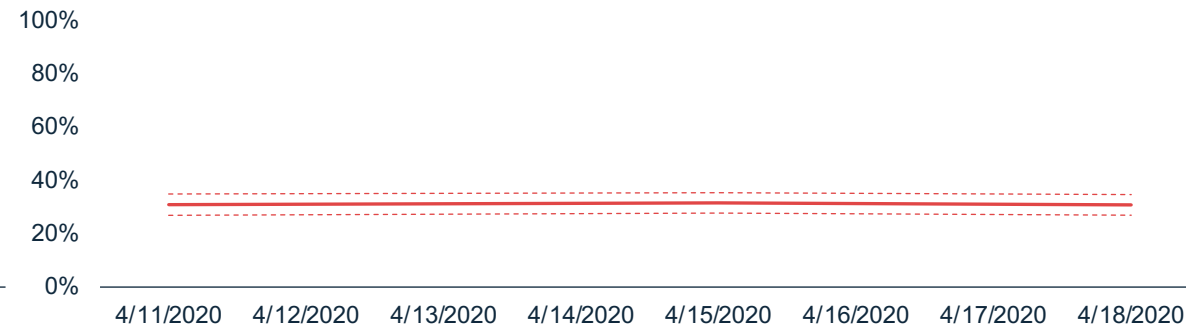
Andel af danskerne, som er helt eller delvis enige i at...

N= 1.674

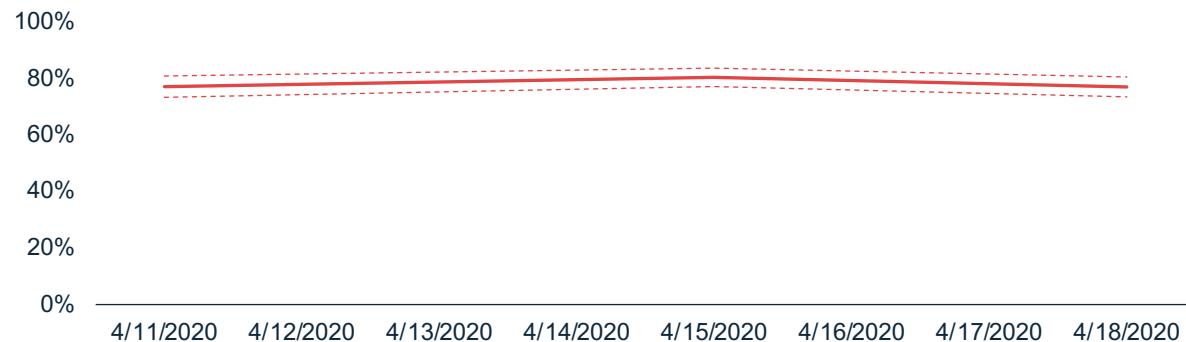
Regeringen fører en politik, der er positiv for Danmark

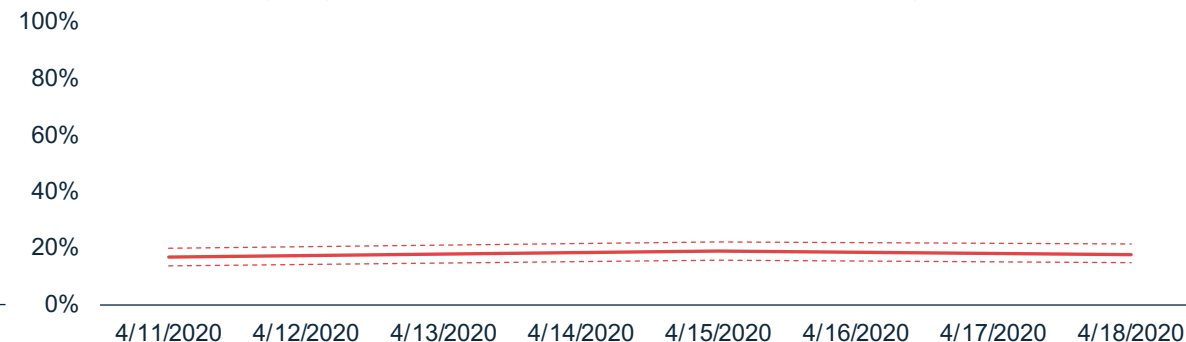
Regeringen fører en politik, der skader dansk økonomi

Regeringen har ført den nødvendige politik for at håndtere corona-virussen

Regeringens reaktion på corona-virussen har været for vidtgående

Epinion Aarhus

Hack Kampmanns Plads 1-3
8000 Aarhus c
Denmark
T: +45 87 30 95 00
E: aarhus@epiniongloabal.com

Epinion Brussel

Brussel nationaal bus 25
1930 Zaventem
Belgium
E: contact@epiniongloabal.com

Epinion Copenhagen

Ryesgade 3f
2200 Copenhagen n
Denmark
T: +45 87 30 95 00
E: copenhagen@epiniongloabal.com

Epinion Hamburg

Ericusspitze 4
20457 Hamburg
Germany
T: +43 (0)699 13180416
E: hamburg@epiniongloabal.com

Epinion London

D'albiac house (room 1015-1017)
Cromer road, Heathrow central area
Hounslow, tw6 1sd
T: +44 (0) 7970 020793
E: london@epiniongloabal.com

Epinion Malmö

Adelgatan 5
21122 Malmö
Sweden
E: contact@epiniongloabal.com

Epinion Oslo

Biskop Gunnerus gate 14
0185 Oslo
Norway
T: +47 90 17 18 99
E: oslo@epiniongloabal.com

Epinion Singapore

60 Paya lebar road
#08-43 Paya lebar square
Singapore
E: contact@epiniongloabal.com

Epinion Stavanger

Klubbgaten 4
4006 Stavanger
Norway
T: +47 90 17 18 99
E: stavanger@epiniongloabal.com

Epinion Stockholm

Terminal 4 plan 4
Office no. 4309b
19045 Stockholm/Arlanda
Sweden
E: contact@epiniongloabal.com

Epinion Vienna

Terminal 4 plan 4
Office no. 4309b
19045 Stockholm/Arlanda
Sweden
E: contact@epiniongloabal.com

Epinion Vietnam

11th fl, Dinh le building,
1 Dinh le, dist. 4, Hcmc
Vietnam
T: +84 28 38 26 89 89
E: hcmc@epiniongloabal.com